

Informatieve sessie energietransitie

Dinsdag 13 maart 2018, 19.30 uur, stadhuis

Aan: raadsleden gemeenten Groningen, Ten Boer en Haren, statenleden provincie Groningen, college van B&W Groningen, college van B&W Ten Boer, college van B&W Haren, college van GS.

Uitnodiging

De raad van de gemeente Groningen nodigt u uit voor een informatieve bijeenkomst over de energietransitie in stad en provincie.

Aanleiding hiervoor vormt het lopende energieprogramma van de gemeente Groningen, maar vooral ook de veelheid aan ontwikkelingen die elkaar snel opvolgen in de context van dit programma. Te noemen zijn de recente besluiten over de gaswinning, het stopzetten van het geothermieproject, het Gronings bod van een jaar geleden en daarmee verbonden de kansen voor een noordelijke waterstofeconomie.

De bedoeling is om de energietransitie in een bredere context te bespreken, los van de directe politiek agendering van deelthema's.

Deze bijeenkomst vindt plaats op initiatief van raadsleden uit de commissie Beheer en Verkeer, gefaciliteerd door inhoudelijke ondersteuning van ambtenaren en twee externe sprekers.

Omdat de aanpak van het duurzaamheidsvraagstuk gemeente-overstijgend is en in samenwerking met de regio wordt opgepakt, heeft de raadscommissie besloten ook de gedeputeerde en provinciale staten van Groningen voor deze bijeenkomst uit te nodigen, alsmede – met het oog op de (eventuele) herindelings – de college- en raadsleden van Ten Boer en Haren.

Plaats en tijd: Stadhuis Groningen, 13 maart 2018 van 19.00 – 21.30 uur.

Aanmelding

Om e.e.a. logistiek goed te laten verlopen, is het van belang zicht te hebben op het aantal deelnemers. Daarom het dringende verzoek u tijdig, bij voorkeur vóór eind februari, voor deze sessie op te geven. Dat kan bij de heer Wolbert Meijer, raadsadviseur bij de griffie van de gemeente Groningen, wolbert.meijer@groningen.nl.

Programma

19.00 u.	inloop
19.30 u.	welkom namens de raad van Groningen
19.35 u.	inleiding Alexander Wirtz (Quintel Intelligence): Het energiesysteem Groningen, mede in landelijk perspectief.
19.50 u.	inleiding Peter Breithaupt (Shell New Energies; voormalig directeur Grunneger Power): Het nieuwe energiesysteem vanuit de energiesector gezien.
20.10 u.	tafel ronde 1 (keuze uit 3 thema's, zie hierna)
20.50 u.	tafel ronde 2 (keuze uit 3 thema's, idem)
21.30 u.	sluiting centraal

Thema's

Het is de bedoeling om de gesprekken te structureren rond drie thema's. Deze worden in algemene zin ingeleid door de twee sprekers. Vervolgens bestaat de gelegenheid om hierover in twee opeenvolgende tafels te discussiëren. Dat wil zeggen dat een ieder de gelegenheid krijgt over ten minste twee thema's te discussiëren. Elke tafel wordt gemodereerd door een energie-expert van de gemeente Groningen.

1. Routekaart naar 2035

De gemeente Groningen is bezig met het opstellen van een Routekaart Groningen Energieneutraal. Dit is een verfijning van de studie die in 2016 is gedaan in het kader van het z.g. IABR-project, dat betrekking had op een groot deel van de provincie Groningen. Centrale vraag bij de routekaart is welke additionele maatregelen nodig zijn om grote vorderingen te maken richting een energieneutrale stad. Ook wordt hierbij duidelijk in welke mate de stad afhankelijk blijft van grootschalige duurzame energie die van buitenaf wordt aangevoerd, door onder meer wind op zee en land, al dan niet in de vorm van waterstof.

Vragen: hoe kan de potentie voor duurzame energie van de stad Groningen (c.q. van andere gebieden) optimaal worden benut en in welke mate en vorm kan gebruik worden gemaakt van energie van buiten? Hoe maken we die afweging?

2. Warmtevoorziening gebouwde omgeving

De gemeente Groningen bereidt zich voor op aardgasloze wijken. Dit zal maatwerk worden omdat elke wijk om een eigen oplossing vraagt. Deze aanpak komt mede op gang van onderop, zoals door "Paddepoel Energiek". Mede door nieuw rijksbeleid zal de gemeente echter de rol krijgen om "van bovenaf" per wijk de nieuwe energievoorziening vast te stellen, rekening houdend met alle belangen. De gemeente denkt dit te gaan doen door middel van energieomgevingsplannen (EOP's). Ook voor bedrijventerreinen worden zulke plannen voorzien.

Vragen: hoe moeten gemeenten te werk gaan om maatwerk per wijk en bedrijventerrein te leveren in samenwerking met een veelheid aan partijen? Welke randvoorwaarden moeten daarbij gelden? Welke eisen mogen worden gesteld aan energieverbruikende partijen?

3. Energie naar de stad brengen

Nu al is te voorzien dat een deel van de benodigde duurzame energie van buiten aangevoerd zal moeten worden. Dit heeft de vorm van elektriciteit, groen gas (afkomstig uit vergisting of vergassing van biomassa) of waterstofgas afkomstig van elektrolyse van wind- en zonnestroom. En verder in de vorm van warm water, afkomstig van geothermie, restwarmte en zonnewarmte.

De vorm waarin energie beschikbaar komt bepaalt de techniek aan afnemerszijde en de infrastructuur om de energie ter plaatse af te leveren.

Vragen: welke bronnen binnen en buiten de stad Groningen zijn van essentieel belang om tot energieneutraliteit te geraken? Hoe ontstaat daarbij een robuust systeem dat technisch en economisch aantrekkelijk is? Hoe wordt de rolverdeling tussen overheid en marktpartijen?

Moet Groningen zich in ieder geval profileren op oplossingen met waterstof?